

Социално-емоционално образование

Социалното и емоционалното учене (СЕУ) е неразделна част от образованието и човешкото развитие и израстване. СЕУ е процесът, чрез който всички хора развиват своята идентичност, научават се да управляват емоциите си и да постигат лични и общи цели, да чувстват и показват съпричастност към другите, да установяват и поддържат подкрепящи взаимоотношения, да вземат отговорни решения.

Голям брой изследвания показват, че въвеждането на системно и качествено социално-емоционално образование води до подобряване на успеха (академичното представяне), намалява тревожността и проблемите с поведението на учениците.

През 2018 г. ЕК актуализира *Препоръките относно ключовите компетентности за учене през целия живот*. След процес на оценка и валидиране на рамката за ключови компетентности от 2006 г., предишната компетентност „Умения за учене“ получи ново име и нова дефиниция (**Личностна и социална компетентност и умения за учене**).

В кратък срок след това беше разработена и публикувана концептуалната рамка **LifeComp**, която описва тази ключова компетентност като **три преплетени области на компетентност**: „Личностни“, „Социални“ и Умения за учене“.

Екипът на Център за творческо обучение предлага на училищата подкрепа за въвеждане на **цялостен подход** към социално-емоционалното образование. В зависимост от предпочитанието на колектива на училището, в апликацията за иновация може да се използва както термина „социално и емоционално образование“ (СЕО), така и „социално и емоционално учене“ (СЕУ).

Ние избрахме да използваме термина **социално и емоционално образование** пред **социално и емоционално учене**, като приемаме за еднакво валидно и полуслятото изписване на термина: социално-емоционално **образование**.

Социалното и емоционалното образование може да бъде предмет на самостоятелна иновация или част от иновация в съчетание с други теми и направления. Описанието на спектъра от базови компетентности в концептуалната рамка [LifeComp](#) показва, че много от аспектите, чието развиване и подкрепа са във фокуса на СЕО не са нови и непознати. Те са вплетени в основната учебна програма, а могат да са част и от специфични иновации чрез *облачни технологии, Lego Education, STEM / STEAM, „Умения за иновации“ с INTEL* или в други направления.

Независимо от това дали обмисля SEO като самостоятелен фокус на иновация или в съчетание с други теми, ние съветваме всяко училище да формира отделен екип за SEO, който в сътрудничество с училищния психолог (педагогически съветник) и ръководството ще управляват процеса на иновативна трансформация.

Без значение дали иновацията ще бъде в посока на *разработване на ново учебно съдържание, въвеждане на нов учебен предмет, промяна в организацията на учебния процес* или с друг фокус, важен аспект от подготовката и осъществяването ѝ ще бъде **професионалното развитие на педагогическите кадри**, за повишаване на тяхната осведоменост по темата, преди да се работи за развиване на други допълнителни педагогически и социални професионални умения.

В един потенциален проект за иновация със SEO най-важна е характеристиката на самото училище и обвързване на дейностите с конкретни предизвикателства (или успехи).

SEO може да се осъществява чрез методи и дейности, интегрирани в редовните учебни занятия, чрез проектно-базирано обучение или в часовете за самоподготовка и занимания по интереси в рамките на ЦДО на учебния процес (в начална и прогимназиална степен).

Препоръчителната продължителност на иновацията със SEO е не по-малко от 2 години, но препоръчваме да е поне 3-годишна.